

Анализ

на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги през 2023г.

В географско отношение ТП ДГС "Provadiah" е разположено в Североизточна България, Provadiysko-Ludogorsko-Dobrudzhanska platovidna podoblast, vърху платата Stana, Provadiysko, Rojasko и Dobrinisko. Горите и горските масиви са пръснати и представляват отделни комплекси с различна големина. В северната част релефът е равнинен, със силно разкъсан горски масиви и много ниска лесистостта, а в южната част релефът е хълмисто-платовиден, а горите са в непрекъснат компактен масив. Разнообразието в релефа, почвените характеристики и климата обуславят богато биологично разнообразие.

Горските екосистеми в района на стопанството са много ценни в екологичен, икономически и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основни дейности на ТП ДГС Provadiah са дърводобива и лесокултурните дейности. Страниците ползвания и добива на НДГП са ограничени основно в събирането на такси за добив на билки, гъби, паша, сено, предоставяне на пчелини.

През 2023 год. върху територията на стопанството бяха извършени следните дейности:

- Възобновяване на горите:
 - ✓ Попълване на горски култури – 2 дка
 - ✓ Семесъбиране – 70 кт
 - Стопанисване.
 - ✓ Отглеждане на млади насаждения без материален добив (осветления) – 943 дка
 - ✓ Сечи с материален добив:
 - прореждания – 1938 дка
 - пробирки – 830 дка
 - санитарни сечи – 12 дка
 - ✓ Подпомагане на естественото възобновяване чрез изсичане на подлес – 1682 дка
 - ✓ Маркиране на лесосечен фонд – 33 790 м³
 - Дърводобив – добити са 19784 пл.куб.м, като от тях на местно население бяха предоставени 10741 пр.куб.м
 - Зашита на горите
 - ✓ Лесозащитни дейности – подадени 5 броя сигнални листове за лесопатологично обследване на горите, в т.ч. 3 бр. за съхнене и 2 бр. за наличие на дъбова коритуха.
 - ✓ Противопожарни мероприятия - поддръжка на минерализовани ивици – опреснени три пъти, отчетени 46110 лм.
 - ✓ Охрана на горите – осигурени бяха табели и агитационни материали за превантивна противопожарна дейност и наличие на горскостопански дейности.
- Съставени актове – 24 бр. по ЗГ.
- Съставени констативни протоколи – 26 бр.
- Брой извършени проверки съвместно с РУ на Полицията – 20 бр.

Задържана дървесина – 17,7 пр.м³ дърва
Конфискувани – 1 бр. моторен трион.

- Ловностопански дейности

Дейността на ТП ДГС Провадия се изразява в услуги и отчитане на такси, свързани с ловни билети, удостоверение за лов, ловни изпити, стопанисване на дивеча, разрешителни за лов и вноски за ползване на дивеч.

- Странични дейности

Постъпили 123 броя заявления за добив на билки и гъби, от които 102 бр. са за добив на трюфели. Подробни данни на вида и количествата събрани НДГП през 2022г. са представени в Анализ за потенциалните възможности за добив на недървесни горски продукти за 2023г. и списъци-предложения за предоставяне на екосистемни ползи и добив на НДГП за стопанско ползване и за лични нужди на местното население, както и в резюмето на доклада за дейността на стопанството през 2023г.

I. Анализ на отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности

При извършване на горско- и ловностопанските дейности съществуват предпоставки за възникване на различни типове негативни ефекти. Тези ефекти могат да обобщят в две групи:

1.Негативни екологични ефекти – Такива са замърсяване на околната среда от различен тип; влошаване състоянието на единични организми, групи или популации или унищожаването им; влошаване на ритъма, състоянието или унищожаване на цели екосистеми; отрицателно въздействие върху водните ресурси; уплътняване на почвите; внасяне на неподходящи растителни и животински видове; въвеждане на неподходящи лесовъдски системи, водещи до намаляване устойчивото развитие на горите и други.

2.Негативни социални ефекти – ограничаване достъпа до горските територии, ограничаване ползването на НДГП, недостатъчно задоволяване нуждите на местното население с дървесина за отопление; възникнали спорове по отношение нарушаване интереси, права за собственост и ползване; повреди върху пътната и комуникационната инфраструктура, водопроводната и електропреносната мрежа; отрицателно въздействие върху обекти, важни за местните общности(места с историческо, културно, религиозно, туристическо и рекреационно значение) и други.

Всички горскостопански дейности, които са заложени в различните процедури и в Горскостопанския план на ТП ДГС Провадия, са планирани в съответствие с националното законодателство и Националния стандарт за отговорно управление на горите в България, с цел предотвратяване създаването на предпоставки за възникване на отрицателни външни ефекти от дейността, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите такива. Всички дейности по дърводобива се изпълняват в съответствие с Горскостопанския план, ако и то не са заложени в него, се съгласуват предварително с РИОСВ – Варна.

При подготовка на всяко едно от насажденията, преди маркирането му, се изготвя предварителна оценка за състоянието му. В процеса на маркиране на насаждението оценката се допълва, като се посочват възможните негативни моменти, ако има такива и начините за отстраняването или ограничаването им.

За намаляване на отрицателните външни социални и екологични ефекти в договорите с фирмите, извършващи дърводобив на територията на стопанството са предвидени клаузи, обвързани с добива и транспортирането на дървесина, така че да се ограничат възможностите за отрицателно въздействие в екологичен и социален аспект.

Ежегодно до общините се изпраща обобщена информация за предвидените в плана на стопанството дейности, както и надлежна текуща информация за склучени договори и конкретни обекти за работа.

По отношение на ловностопанската дейност се поддържа непрекъсната връзка с ловните сдружения за упражняване на съвместен контрол и ограничаване на бракониерските и незаконни действия от недобросъвестни субекти, които могат да доведат до нарушаване и дисбаланс в популациите от животински видове, представляващи интерес като обекти за лов.

С въведените превантивни мерки, посочените по-горе евентуални негативни екологични и социални ефекти, са ограничени максимално.

II. Анализ на положителните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности

При изпълнение на горскостопанските и ловностопанските мероприятия в ТП ДГС Провадия може да посочат следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- ✓ Горите във вододайната зона се стопанират така, че да осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
- ✓ Микроклиматът в района не се влияе от изведените сечи.
- ✓ Горите се стопанират по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове, като се полагат усилия за толериране на естественото възобновяване.
- ✓ При констатиране на заболявания по растителните видове, се провеждат консултации с Лесозащитна станция Варна за установяване причините на заболяването и се предприемат действия по ограничаване и отстраняване на причинителите, доколкото е възможно. При необходимост се провеждат съответните лесовъдски мероприятия за намаляване щетите и загубите вследствие на биотичните фактори. През 2021 и 2022 година на територията на стопанството бяха регистрирани засегнати иувредени култури от черен и бял бор в следствие на фитопатоген. Предприеха се редица санитарни сечи, за отстраняване на заразените дървета. През 2023г. интензивността на съхнене е чувствително по-слаба, но процесът не е овладян. Насажденията се следят постоянно, съвместно с Лесозащитна станция. През 2023г. пострадали насаждения от абиотични фактори на територията на стопанството няма.
- ✓ Местообитанията се запазват, като вувредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване. За моментаувредени местообитания не са установени.
- ✓ При залесяване тенденцията е да се използват само местни видове, като семената се добиват от семепроизводствените бази на стопанството. През изминалата година не са извършвани залесявания. Когато се налага използване на такива с оглед по-добри икономически резултати, предварително се прави проучване дали внасяне на съответен неместен вид няма да повлияе на местната флора и фауна и дали няма опасност от кръстосване и промени в генофонда.
- ✓ Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- ✓ Задоволяват се в максимална степен нуждите на местните общности от дървесина, лов и събирането на НДГТ.
- ✓ Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация и туризъм на населението.
- ✓ Съществуващите горски пътища до чешмите, каптажите в горите и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по-добър достъп с цел туризъм и почивка.
- ✓ Редовно се осъществяват съвместни дейности с различни институции във връзка честванията на седмица на гората, съвместно с общината се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- ✓ Осигуряват се обучения на служителите и работниците.
- ✓ Осигурява се информация на заинтересованите страни.

- ✓ Подпомагат се местните общности в критични ситуации като гасене на пожари, разчистване на пътища, отстраняване на дърчета опасни за здравето и безопасността на населението и други.

Анализът от извършеното наблюдение до момента показва, че като изключим засегнатите от фитопатоген иглолистни култури, горите на територията на стопанството са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики, прилагани от служителите на стопанството и на правилното им поддържане и стопанисване. Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. Засегнатите иглолистни култури са под постоянно наблюдение. Като причини за отслабване здравословното състояние могат да се посочат следните фактори:

- тези култури са създадени извън естественият им ареал. Те са залесявани през 70те години на миналия век, върху нископродуктивни земеделски земи, основно с промишлени цели, за осигуряване на суровина за заводите преработвали;
- физиологията на бора изисква влажни почви, докато в последните няколко години се наблюдава затопляне на климата с продължителни засушливи периоди през лятото и високи температури;
- зимите са топли, предхождани от влажен есенен период, който създава идеални предпоставки за развитие на фитопатогените;
- като цяло почвената влага е ниска и нивото на подпочвените води спада.

Тази съвкупност от фактори е довела за общо намаляване устойчивостта на боровите култури и благоприятства нападението от болесттоворен фитопатоген. Лесовъдските анализ показва, че по периферията на култури, граничещи с широколистни насаждения под склопа, постепенно се настаниват широколистни видове и се наблюдават естествени сукцесионни процеси. При стопанисването на тези култури се преминава към лесовъдски системи за трансформация на иглолистните култури в естествени широколистни насаждения, но процеса е бавен и изисква дългосрочна работа с поетапни намеси и подпомагане на естествените процеси на трансформация.

Стопанството предприема необходимите лесовъдски намеси своевременно, както в миналото така и сега, като по този начин се осигурява една сравнителна устойчивост на горите в района.

ТП ДГС Провадия прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия. Не е констатирано уплътняване на почвите в следствие на горскостопанските дейности. В насажденията с изведен сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи и технологични планове, са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи, върху подраста са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са незначителни. ТП ДГС Провадия е на едно от първите места по подпомагане на естественото възобновяване чрез изсичане на подлеса при извеждане на възобновителни сечи. С тази дейност подпомагаме развитието на младите фиданки, като така осигуряваме и доброто естествено възобновяване в горите.

Мониторинга върху възобновяването на горите в обхвата на стопанството показва отлично естествено възобновяване, както семенно, така и издънково. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитанията и типа гора в района и предполага повишаване продуктивността и устойчивостта на гората.

Като положителен резултат от проведените горскостопански дейности е ежегодното преминаване на част от горите от издънков във високостъблен стопански клас. Това е

следствие на отлично естествено семенно възобновяване и поддържане произхода и състава на възобновените гори чрез навременно провеждане на първите отгледни сечи.

Добре организираната охранна дейност в района на стопанството допринася за ограничаване до минимум на нежелани действия от страна на браконieri и недобросъвестни индивиди. Факт е, че такива незаконни действия могат да доведат до нарушения в ритъма на популациите и непоправими щети върху развитието на микроекосистемите. Като резултат от контрола и превентивната дейност, негативното влияние от незаконни действие е доведено до минимум.

С оглед резултатите от анализа за 2023г., може да се обобщи, че извършените дейности в ТП ДГС Провадия са довели до положително въздействие и висока оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

Изгот

Занятія №
відповідні
за. 690м 331т

© ТПДГС Провадия

УТВЪРДИЛ:
Вр.и.д. ДИРЕКТОР

